

MEDEDELING AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Conceptnota Loopbaankrediet

Samenvatting. Deze nota schetst de krachtlijnen voor de hervorming van het instrument van de loopbaancheques naar het loopbaankrediet met het oog op een meer doelgerichte en kostenefficiënte inzet van middelen en meer kwalitatieve begeleiding in een gestroomlijnd landschap. De hervorming richt zich op een meer marktvriendelijke benadering van loopbaanbegeleiding, waarbij de focus verschuift van een gesubsidieerd loopbaanlandschap naar een meer private markt, terwijl de overheid de burger blijft ondersteunen door loopbaanbegeleiding laagdrempelig en financieel toegankelijk te houden. Deze aanpak zorgt voor een duurzamer loopbaanlandschap, verlaagt administratieve lasten, bevordert professionalisering en zorgt voor een correcte besteding van publieke middelen.

1. SITUERING

We moedigen werknemers aan om hun loopbaan in handen te nemen. Daarom is het ook verdedigbaar dat de werknemer in deze ondersteund wordt. Door stil te staan bij welke competenties versterkt of uitgebreid kunnen worden, bouwen werknemers stap voor stap aan een duurzaam loopbaanpad dat aansluit bij hun ambities en talenten. Dit helpt hen wendbaar te blijven, werkgeluk te bevorderen en relevant te blijven op de arbeidsmarkt.

Loopbaanbegeleiding kan een waardevol instrument zijn om werknemers met vragen over hun loopbaan verder te helpen. Het laat hen reflecteren over hun loopbaan zodat ze weloverwogen loopbaanbeslissingen kunnen nemen. Daarom werd in 2013 de loopbaancheque geïntroduceerd. De kost voor de werknemer bedraagt 45 euro voor vier uur begeleiding en de overheid legt tot 681 euro bij. De werknemer betaalt dus nog niet eens een tiende van de waarde van de cheque. Vanuit financieel oogpunt is dit geen duurzaam model. Hoewel VDAB het systeem van de loopbaancheques monitort en metingen naar tevredenheid uitvoert, werd er geen diepgaande beleidsevaluatie opgezet waarbij de doelmatigheid en de effectiviteit expliciet in kaart werden gebracht.

Daarbij komt dat de kostprijs van loopbaanbegeleiding nooit het voorwerp is geweest van een interne audit, wat de geloofwaardigheid en onderbouwing van het financieringsmodel verder ondergraaft. De historische kostprijsberekeningen zijn gebaseerd op niet-marktconforme profielen, zoals masters met tientallen jaren ervaring, terwijl er tot op vandaag geen formele beroepskwalificatie vereist is om als loopbaancoach aan de slag te gaan.

Het op 5 juni 2025 afgeronde onderzoek door de Inspectie van Financiën naar de financieringsstructuren van de loopbaancentra bevestigt dat het huidige systeem van loopbaancheques dringend aan een grondige hervorming toe is. De studie toont aan dat loopbaanbegeleiding voor de erkende loopbaancentra een zeer winstgevende activiteit is, waarbij grote aanbieders een steeds groter marktaandeel verwerven. Opvallend is dat in bepaalde centra tot 50% van de vergoeding voor loopbaanbegeleiding opgaat aan werkingskosten (waaronder ook interne personeelskosten), wat betekent dat een aanzienlijk deel van de middelen niet rechtstreeks naar begeleiding gaat, maar naar administratieve tussenstructuren. IF stelt vast dat de eigen inbreng van de onderzochte loopbaancentra minimaal is, wat hun rol reduceert tot die van een administratief doorgeefluik – een dure tussenlaag. De Inspectie van Financiën baseerde zich hiervoor op enerzijds een financiële analyse van de jaarcijfers van 133 loopbaancentra en anderzijds een analyse van de opgevraagde boekhoudkundige stukken van 9 bedrijven die een loopbaanchequevergoeding ontvingen van meer dan €500.000 euro. De Inspectie van Financiën acht het niet wenselijk om de onderzochte groep uit te breiden omdat dit volgens hen niets toevoegt aan de conclusies en niet in verhouding is tot de benodigde werktijd om een analyse te kunnen maken. De Inspectie verduidelijkt daarnaast ook dat hun rapport niet gezien mag worden als een beleidsevaluatie.

Een hervorming dringt zich op waarbij efficiëntie, transparantie en een correcte inzet van publieke middelen voorop staan.

We hervormen het huidige systeem van loopbaancheques naar een nieuw model van *loopbaankrediet*. Een digitale portefeuille die burgers op een laagdrempelige manier rechtstreeks toegang biedt tot loopbaanbegeleiding, zonder onnodige tussenstructuren. In dit vernieuwde systeem kan de burger rechtstreeks bij de loopbaanbegeleider terecht en wordt de loopbaanbegeleider rechtstreeks door de overheid vergoed voor zijn of haar prestaties. Deze hervorming leidt vanzelf tot een geleidelijke overgang van het gesubsidieerde landschap naar een meer marktgedreven werking. Zo evolueren we naar een duurzamere en efficiëntere sector, die ruimte laat voor groei en professionalisering. We combineren op deze manier de voordelen van een dynamische markt met een lage financiële drempel voor wie een nieuwe stap wil zetten in zijn of haar loopbaan.

Regeerakkoord 2024-2029

Voor het aanbieden van beroepsopleidingen en loopbaanbegeleiding gaan we **kostenefficiënt** te werk, met als gevolg dat deze grotendeels verschuiven naar privé- en publieke partners.

Beleidsnota Werk 2024-2029

Loopbaanbegeleiding aangeboden via partners draagt bij aan het bieden van een loopbaanperspectief. Het instrument van de loopbaancheques wordt hervormd met het oog op een **meer doelgerichte en kostenefficiënte inzet van middelen**.

2. TOEKOMSTGERICHTE LOOPBAANBEGELEIDING

2.1 Van loopbaancheque naar loopbaankrediet

Burgers met meer dan 7 jaar werkervaring krijgen – net zoals nu met de loopbaancheques – een online portefeuille met daarin 6 uur loopbaanbegeleiding aan een sterk verlaagd tarief, het loopbaankrediet genoemd. Dit loopbaankrediet kan doorheen de volledige loopbaan opgenomen worden in blokken van 2 uur. Het loopbaankrediet zal zeer eenvoudig opgenomen kunnen worden. We bekijken hiervoor de mogelijkheden om dit te integreren in 'Mijn Burgerprofiel', de centrale en digitale toegangspoort van de Vlaamse overheid. Daarnaast wordt voorzien in de ontwikkeling van een registratietool voor loopbaanbegeleiders. Via deze tool kunnen loopbaanbegeleiders zich registreren als aanbieders die werken met het loopbaankrediet (wanneer zij aan onderstaande voorwaarden voldoen) en hun gepresteerde uren registreren in functie van uitbetaling en monitoring. De ontwikkelingskosten van deze digitale toepassingen worden binnen de daartoe voorziene

kredieten opgevangen en doen geen afbreuk aan het jaarlijks voorziene budget voor loopbaanbegeleiding. Per uur loopbaanbegeleiding zal de burger een beperkte eigen bijdrage betalen van maximaal 25 euro per uur via het online betalingssysteem. We zorgen hierbij voor een **sociale correctie** waarbij kortgeschoolden 15 euro per uur loopbaanbegeleiding betalen en midden- en hoggeschoolden 25 euro per uur loopbaanbegeleiding.

Wanneer de loopbaanbegeleiding heeft plaatsgevonden, zal de Vlaamse overheid de loopbaanbegeleider rechtstreeks uitbetalen via een eenvoudige en laagdrempelige digitale toepassing. Hierbij wordt een marktconforme verloning van 90 euro per uur (excl. BTW) gehanteerd voor de loopbaanbegeleider. Dit tarief is vastgesteld op basis van gangbare tarieven vastgesteld door Federgon en de bevindingen uit het onderzoek van de Inspectie van Financiën. Ook in het nieuwe systeem wordt kwaliteitsopvolging structureel ingebouwd, zodat de hoge standaarden gewaarborgd blijven. Er wordt actief gemonitord om te waarborgen dat de tijd voor de begeleiding efficiënt en doelgericht wordt ingezet.

Het uitgangspunt van loopbaanbegeleiding wordt hierbij zoals in het huidige BVR betreffende loopbaanbegeleiding (Artikel 2, 3°) behouden. We bekijken in de totstandkoming van het loopbaankrediet welke taken we nog wel en niet verwachten die de loopbaanbegeleider concreet moet opnemen (cfr. o.a. Artikel 4 van het huidige BVR betreffende loopbaanbegeleiding).

Dit zal onder andere inhouden dat loopbaanbegeleiding gericht is op het versterken van de duurzame inzetbaarheid van individuen en het bevorderen van hun positie op de arbeidsmarkt. Van de loopbaanbegeleider wordt verwacht dat hij of zij een duidelijke en wetenschappelijke methode hanteert en arbeidsmarktexpertise toont. Dit omvat onder meer het in kaart brengen van de competenties van de klant, het bepalen van een concreet loopbaandoel en het opstellen van een stappenplan om dat doel te bereiken. Daarnaast kan de loopbaanbegeleider, waar nodig, doorverwijzen naar passende opleidingen of aanvullende trajecten die de kansen op de arbeidsmarkt vergroten.

Tevens wordt de mogelijkheid onderzocht om een derdebetalersysteem in te voeren, waardoor werkgevers kunnen bijdragen in de kosten. De geraamde kosten voor loopbaanbegeleiding bedragen 10 miljoen euro in het nieuwe systeem van loopbaankrediet. Het loopbaankrediet zal niet langer opgevolgd worden door VDAB, maar door WEWIS, met als doel de inwerkingtreding op uiterlijk 1 januari 2027.

2.2 Administratieve eenvoud

In het nieuwe systeem streven we naar **maximale administratieve eenvoud** met aandacht voor de **kwaliteit van de dienstverlening**. We zorgen voor eenvoudige procedures en maken de drempels voor gebruikers en loopbaanbegeleiders zo laag mogelijk. We zetten hiervoor in op eenvoudige en toegankelijke digitale toepassing. We vermijden overbodige tussenstructuren en zorgen voor een transparante besteding van overheidsmiddelen.

2.3 Professionalisering van loopbaanbegeleiding

Loopbaanbegeleiders die loopbaanbegeleiding willen aanbieden onder het systeem van loopbaankrediet zullen zich daarvoor kunnen registreren bij het departement WEWIS. Hiervoor verwachten we dat loopbaanbegeleiders aantonen dat ze beschikken over:

- een relevant bachelor- of masterdiploma; Dit op basis van een bij MB vastgestelde lijst die aan de Vlaamse Regering wordt meegedeeld;
- een beroepskwalificatie loopbaanbegeleider;
- en 3 jaar relevante beroepservaring in het brede domein van psychologische begeleiding, loopbaanbegeleiding, loopbaanoriëntatie of -coaching, outplacement of werkzoekendenbegeleiding of personeels- en organisatiebeleid.

De extra diplomavorwaarde voor nieuwe loopbaanbegeleiders zorgt voor meer diepgaande vakinhoudelijke kennis en bredere competenties, waardoor zij complexe loopbaanvraagstukken professioneel kunnen aanpakken. Dit waarborgt de kwaliteit en professionaliteit van de begeleiding, zodat burgers optimale ondersteuning krijgen.

Loopbaanbegeleiders moeten bij hun registratie geen kwaliteitscertificaat van WEWIS voorleggen. Uit een interne analyse blijkt dat het behalen van deze registratie geen garantie biedt of impact heeft op de kwaliteit van de dienstverlening. Loopbaanbegeleiding is een persoonlijke dienstverlening, de kwaliteit van de begeleider, de opleiding en ervaring bepalen zodanig de kwaliteit van deze dienstverlening. Om het kwalitatieve beheer van financiële middelen te waarborgen, vragen we aan de loopbaanbegeleider aan te tonen dat hij/zij de financiële middelen efficiënt en volgens de wettelijke voorschriften beheert en kan aantonen dat hij/zij financieel gezond is.

Loopbaanbegeleiders die reeds actief waren voor 1-1-2024 in het systeem van de loopbaancheques en een gelijkstelling voor de beroepskwalificatie verkregen via het online loket van VDAB kunnen zich registreren als loopbaanbegeleider om te werken onder het systeem van loopbaankrediet.

Loopbaanbegeleiders die actief waren na 1-1-2024 en voor 31-12-2025 in het systeem van loopbaancheques kunnen zich registreren als loopbaanbegeleider om te werken onder het systeem van loopbaankrediet wanneer ze een beroepskwalificatie aantonen en 3 jaar relevante werkervaring. Zij hoeven niet te beschikken over een relevant bachelor- of masterdiploma.

We houden hierbij vast aan de afspraken die reeds opgenomen werden in het Besluit van de Vlaamse regering (2023) omtrent de beroepskwalificatie voor loopbaanbegeleiders die reeds actief zijn in het landschap.

2.4 Systematische evaluatie

We zetten in op een systematische evaluatie van loopbaanbegeleiding om de **doelmatigheid** te waarborgen en de **kwaliteit** van de dienstverlening te monitoren. Enerzijds voeren we een algemeen en breed onderzoek uit naar de doelmatigheid en effectiviteit voor loopbaanbegeleiding. Anderzijds wordt een systematische monitoring opgezet van het loopbaankrediet, waarbij de inhoud en focus van deze monitoring worden bepaald op basis van de resultaten van het algemene onderzoek. De doelmatigheid van de loopbaanbegeleiding en het toekomstige loopbaankrediet als gesubsidieerd instrument wordt systematisch geëvalueerd om te garanderen dat ze effectief bijdragen aan het geven van loopbaanperspectief en duurzaam aan het werk houden van mensen op de arbeidsmarkt.

2.5 Overgangsmaatregelen

Binnen het huidige budget voor de loopbaancheques zorgen we voor overgangsmaatregelen die gelden tot het loopbaankrediet zijn intrede maakt. Aangekochte loopbaancheques kunnen uiteraard ingezet worden, zolang het systeem van loopbaankrediet nog niet operationeel is. Niet gebruikte loopbaancheques worden terugbetaald aan de burger.

2.5.1 Recht op loopbaancheque van 4 uur

Binnen de overgangsmaatregelen wordt het systeem van loopbaancheques beperkt tot **één loopbaancheque, die goed blijft voor 4 uur loopbaanbegeleiding**. Burgers die reeds gebruik maakten van een eerste loopbaancheque, hebben in het nieuwe systeem van loopbaankrediet nog recht op 2 uur loopbaankrediet. Burgers zijn uiteraard vrij de loopbaanbegeleiding zelf verder te zetten buiten het systeem van de loopbaancheques (of loopbaankrediet).

Burgers die reeds meerdere loopbaancheques hebben gebruikt, zullen in het nieuwe systeem geen loopbaankrediet meer hebben. Zo wordt het recht van de burger op loopbaancheques overgeheveld naar het loopbaankrediet.

In het licht van de overgangsperiode, wordt de **geldigheidsduur van de loopbaancheque beperkt tot zes maanden**. Momenteel geldt voor de loopbaancheque dat de gebruiker binnen drie maanden na ontvangst van de cheque het eerste begeleidingsgesprek dient te hebben. Na dit eerste gesprek is het mogelijk om de resterende uren binnen een termijn van twaalf maanden op te nemen.

2.5.2 Eigen bijdrage wordt verhoogd

We verhogen de eigen bijdrage voor de loopbaancheque van 45 euro naar **90 euro**. Dit komt neer op een bijdrage van 22,5 euro per uur voor de eerste 4 uur loopbaanbegeleiding. Zo wordt de cheque **meer marktconform**, maar blijft loopbaanbegeleiding laagdrempelig voor werknemers.

2.5.3 Vergoeding voor loopbaanbegeleiding wordt beperkt

De vergoeding die gemandateerde loopbaanbegeleiders ontvangen voor het eerste pakket van 4 uur loopbaanbegeleiding wordt beperkt van 726,32 euro naar 435,6 euro. De vergoeding voor gemandateerde loopbaanbegeleiders wordt hiermee verlaagd van 181,58 euro per uur naar 108,9 euro inclusief BTW (90 euro per uur excl. BTW), rekening houdend met een marktconform uurloon en de vereiste administratie.

Voor de loopbaancheques die zijn aangevraagd voor inwerkingtreding van deze bovengenoemde wijzigingen na aanpassing van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 mei 2013 betreffende loopbaanbegeleiding blijft de vergoeding per uur 181,58 euro inclusief BTW.

Het staat de loopbaanbegeleider vrij om naast de gesubsidieerde loopbaanbegeleiding met loopbaancheques zelf loopbaanbegeleiding aan te bieden aan andere tarieven.

Wat betreft de gevraagde administratieve taken wordt de nazorg geschrapt en wordt de bewaartermijn herleid van 10 jaar naar 5 jaar voor het bijhouden van administratieve dossiers. De toepassing van de digitale handtekening werd recent verruimd en vereenvoudigd.

2.5.4 Bewarende maatregel

De huidige bewarende maatregel wordt opgeheven op het moment van de inwerkingtreding van deze bovengenoemde wijzigingen na aanpassing van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 mei 2013 betreffende loopbaanbegeleiding. Dit gebeurt zo snel mogelijk.

2.5.5 Beroepskwalificatie

De Vlaamse regering keurde op 15 december 2023 het besluit van de Vlaamse Regering goed dat de voorwaarden om te werken als loopbaanbegeleider verandert. Het hebben van een **beroepskwalificatie loopbaanbegeleider** (VKS-6) werd een bijkomende mandaatvoorwaarde voor een loopbaancentrum en een professional die binnen het kader van loopbaancheques als loopbaanbegeleider werkt. Dit moet de deskundigheid van de loopbaanbegeleider aantonen. Deze maatregel gaat in van zodra er voldoende toegankelijke manieren zijn om een beroepskwalificatie te behalen via Ministerieel Besluit en wordt voorgelegd aan de Raad van Bestuur van VDAB. Op dit moment zijn er 9 erkende beroepskwalificerende trajecten tot loopbaanbegeleider.

In de huidige overgangsperiode hebben de reeds actieve loopbaancentra en -begeleiders tot 31 december 2029 de tijd om een beroepskwalificatie te behalen. Loopbaanbegeleiders kunnen een gelijkstelling voor deze beroepskwalificatie aanvragen. Vanaf 12 mei 2025 is dit mogelijk via het loket

gelijkstelling bij VDAB. Wanneer reeds actieve loopbaanbegeleiders geen gelijkstelling behalen, kunnen zij een beroepskwalificatie behalen via een opleiding of een EVC-traject.

In lijn met het beleid van de vorige regering zetten we de kwaliteitsborging van de loopbaanbegeleiding verder en verhogen we de kwaliteit van het huidige systeem. Daarom laten we de mandaatvoorwaarde (beroepskwalificatie) in werking treden op 1 september 2025 via Ministerieel Besluit. Daarnaast beperken we de overgangperiode voor het behalen van de beroepskwalificatie:

- Startende loopbaanbegeleiders vanaf 1-9-2025 moeten direct een beroepskwalificatie kunnen voorleggen. De gedoogperiode wordt opgeheven.
- Loopbaanbegeleiders die reeds actief waren voor 31-8-2025 krijgen uitstel tot de inwerkingtreding van het loopbaankrediet om aan deze voorwaarde te voldoen. Loopbaanbegeleiders die reeds actief waren voor 1-1-2024 kunnen een gelijkstelling met de beroepskwalificatie aanvragen via het loket van VDAB.

2.6 Loopbaanoriëntatie

Loopbaankrediet zal beschikbaar zijn voor burgers die 7 jaar werkervaring hebben. Maar ook jongeren worstelen vaak met loopbaanvragen aan de start van hun loopbaan. Daarom maken we Europese middelen vrij om in te zetten op **loopbaanoriëntatie** voor jongeren die klaar zijn voor werk of al werken maar nog niet precies weten welke richting ze uit willen. Deze dienstverlening zal erop gericht zijn om - jongeren te begeleiden bij de oriëntatie in hun loopbaan en hen te helpen om te ontdekken op welke competenties ze moeten inzetten en hoe ze dat kunnen doen om een duurzame job te vinden die bij hen past. We zorgen hier voor laagdrempelige en toegankelijke begeleiding, gratis voor jongeren, die leidt tot advies over de verschillende beroeps- en leermogelijkheden. Loopbaanoriëntatie voor jongeren zal opgestart worden in het voorjaar van 2026 en zal aanvullend zijn aan het huidige oriëntatieaanbod van VDAB.

3. BESTUURLIJKE EN MAATSCHAPPELIJKE IMPACT

De conceptnota impliceert geen financieel of budgettaire engagement, de financiële en budgettaire engagementen worden pas bevestigd bij de uitvoering van deze conceptnota die volgt uit de principiële goedkeuring van deze conceptnota.

4. VERDER TRAJECT

De Vlaamse Regering neemt akte van de inhoud van de conceptnota 'Loopbaankrediet' en vraagt de Vlaamse Minister van Onderwijs, Justitie en Werk de inhoud van deze conceptnota uit te werken in regelgeving en deze ter goedkeuring voor te leggen aan de Vlaamse Regering. De SERV zal via de geijkte procedures hun advies kunnen geven op de op dat moment voorliggende regelgeving.

De Vlaamse minister van Onderwijs, Werk en Justitie,

Zuhal DEMIR